Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/441

2024 2 5

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2024/441

2024 m. sausio 24 d.

dėl prašymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą dėl Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsaugos

(pranešta dokumentu Nr. C(2024) 489)

(Tekstas autentiškas tik ispanų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 2 ir 3 dalis,

kadangi:

(1) 2023 m. gruodžio 4 d. Komisijai pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą dėl Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsaugos;

(2) organizatorių nurodyti iniciatyvos tikslai suskirstyti į tris uždavinius. Pirmuoju uždaviniu – „saugoti Europos žemės ūkį ir kaimo ekonomiką taikant vientisą reguliavimo sistemą“ organizatoriai ragina sukurti naują teisinę apsaugos sistemą, grindžiamą šiais principais: „žemės ūkio paskirties žemė pirmiausia naudojama maisto gamybai“, „užtikrinamas apsirūpinimo maistu savarankiškumas ir saugumas“, „sprendžiami maisto grandinės ir aukštų kainų klausimai“ ir „ūkininkams bei kaimo bendruomenėms užtikrinamos galimybės naudotis infrastruktūra, transportu ir skaitmenizacijos ištekliais, gauti finansavimą ir išsilavinimą, įsidarbinti ir užsiimti verslu“. Antruoju uždaviniu – „gerinti vandentvarką, kad būtų didinamas apsirūpinimo maistu saugumas ir parengti Europos hidrologinį planą“ raginama parengti „Europos hidrologinį planą, kuriuo užtikrinamas vandens tiekimas ir paskirstymas visose Sąjungos teritorijose“. Trečiuoju iniciatyvos uždaviniu – „įsteigti Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos agentūrą“ organizatoriai ragina įsteigti nuolatinę Europos instituciją – ES agentūrą arba aukšto lygio patariamąjį komitetą, tikrinančius ir stebinčius, kaip vykstant ES sprendimų priėmimo procesui užtikrinama žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsauga“;

(3) daugiau informacijos apie iniciatyvos dalyką, tikslus ir aplinkybes pateikiama jai skirto dokumento priede. Aptardami pirmąjį uždavinį, organizatoriai teigia, kad „ES politika neužtikrina valstybių narių ūkininkams tvarios ir ilgalaikės strategijos“, o žemės ūkio gamybai ir kaimo žemei „neigiamą poveikį daro spekuliacniai veiksmai, „verčiantys ūkininkus užleisti žemės ūkio paskirties žemę kitų pramonės šakų, kuriose nesiekiama apsirūpinimo maistu saugumo tikslo, reikmėms“. Dėl antrojo iniciatyvos uždavinio – priede paaiškinama, kad „sveikas, visavertis vanduo ir geros būklės, derlingas dirvožemis sudaro kaimo ekonomikos pagrindą“, ir teigiama, kad įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ([2]) „nepavyko išreikalauti, kad valstybės narės investuotų į upių, ežerų, upių žiočių, priekrančių ir gruntinių vandenų švarinimą“. Aptariant trečiąjį iniciatyvos uždavinį priede teigiama, kad įsteigus nuolatinę Europos instituciją, veikiančią „kaip patariamasis organas, turintis teisę teikti nuomonę dėl politikos ir teisėkūros dokumentų, darančių poveikį žemės ūkiui ir kaimo ekonomikai“, būtų užtikrinta, kad priimant Sąjungos sprendimus „būtų atsižvelgiama į žemės ūkio ir kaimo ekonomikos teises ir interesus“;

(4) organizatorių grupė kartu su registracijos prašymu taip pat pateikė papildomą dokumentą, kuriame pateikiama siūlomų veiksmų analizė;

([1]) OL L 130, 2019 5 17, p. 55, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj?locale=lt.

([2]) 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2000/60/2014-11-20?locale=lt).

(5) kalbant apie pirmąjį ir trečiąjį iniciatyvos uždavinius pasakytina, kad Komisija, remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 43 straipsniu dėl bendros žemės ūkio politikos, galėtų priimti pasiūlymą „saugoti Europos žemės ūkį ir kaimo ekonomiką taikant vientisą reguliavimo sistemą“ ir „įsteigti Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos agentūrą“;

(6) kalbant apie antrąjį iniciatyvos uždavinį, kuriuo raginama gerinti „vandentvarką, kad būtų didinamas apsirūpinimo maistu saugumas,“ ir parengti „Europos hidrologinį planą, kuriuo užtikrinamas vandens tiekimas ir paskirstymas visose Sąjungos teritorijose“, pasakytina, kad pagal SESV 192 straipsnį Komisija turi įgaliojimus teikti teisės aktų pasiūlymus, jei galima laikyti, kad šie pasiūlymai padeda siekti SESV 191 straipsnyje nustatytų Sąjungos aplinkos politikos tikslų;

(7) dėl šių priežasčių Komisija mano, kad nėra taip, kad kuri nors iniciatyvos dalis akivaizdžiai viršytų jos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;

(8) ta išvada nedaro poveikio vertinimui, ar šiuo atveju būtų tenkinamos konkrečios materialinės sąlygos, įskaitant atitikties proporcingumo bei subsidiarumo principams ir suderinamumo su pagrindinėmis teisėmis sąlygas, kad Komisija galėtų imtis veiksmų;

(9) organizatorių grupė pateikė tinkamų įrodymų, kad ji atitinka Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, ir pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą paskyrė kontaktinius asmenis;

(10) šia iniciatyva nėra aiškiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra lengvabūdiška, nepagrįsta ar akivaizdžiai prieštaraujanti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms Sąjungos vertybėms arba Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms;

(11) todėl Europos piliečių iniciatyva dėl Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsaugos turėtų būti užregistruota;

(12) išvada, kad Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos registravimo sąlygos įvykdytos, nereiškia, kad Komisija kokiu nors būdu patvirtina faktinį iniciatyvos turinio tikslumą – už jį atsako tik iniciatyvos organizatorių grupė. Iniciatyvos turinys atspindi tik organizatorių grupės nuomonę ir jokiu būdu negali būti laikomas atspindinčiu Komisijos nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos piliečių iniciatyva dėl Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsaugos užregistruojama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Europos piliečių iniciatyvos dėl Europos žemės ūkio ir kaimo ekonomikos apsaugos organizatorių grupei, kuriai kaip kontaktiniai asmenys atstovauja Natalia CORBALAN ROMERA ir Adolfo GARCÍA ALBALADEJO.

Priimta Briuselyje 2024 m. sausio 24 d.

Komisijos vardu
Věra *JOUROVÁ*
Pirmininko pavaduotoja